

Rozhovor s Vladimírom Dvořáčkem, členom Bankovej rady NBS a výkonným riaditeľom útvaru dohľadu nad finančným trhom

Hospodárske noviny, 29.2015, Jozef Ryník

Vladimír Dvořáček, člen Bankovej rady NBS a výkonný riaditeľ útvaru dohľadu nad finančným trhom, pre HN:

Povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov získalo od NBS dosiaľ 16 spoločností. Aké boli kritériá udelenia licencie?

Povoľovacie konania sa riadia zákonom o spotrebiteľských úveroch a zákonom o dohľade. Týkajú sa napríklad podmienok na podnikanie spoločnosti a preukázania tzv. vhodnosti právnickej osoby. Veľkú pozornosť zákonodarca venoval podmienkam na zabezpečenie náležitej odbornej starostlivosti pri poskytovaní spotrebiteľských úverov vrátane povinnosti spoločnosti vytvoriť systém na posudzovanie schopnosti spotrebiteľa splácať úver.

Môžu ďalej legálne podnikat' na finančnom trhu nebankovky, ktoré licenciu nedostanú?

Podľa zákona o spotrebiteľských úveroch môžu veritelia, ktorí boli zapísaní v registri veriteľov, poskytovať spotrebiteľské úvery aj po 31. auguste, len ak im bolo Národnou bankou Slovenska udelené povolenie.

Majú možnosť zmeniť formu podnikania alebo formu pôžičky, aby nespadala do definície potrebného úveru?

Rozhodujúca nie je právna forma, ale predmet podnikania spoločnosti. Nedá sa vylúčiť, že niektorí podnikatelia sa budú snažiť obchádzať zákon pod rôznymi zámienkami. My sa pri výkone dohľadu budeme zameriavať aj na takéto subjekty.

Kde si budú môcť spotrebiteľia overiť, či nebankovka má licenciu?

Zoznam veriteľov, ktorým bolo právoplatne udelené povolenie na poskytovanie spotrebiteľských úverov, je zverejnený na našom webe. Zoznamy sa priebežne aktualizujú.

Očakávate, že firmy vás môžu zažalovať pre bránenie podnikania?

Skúsenosti z minulých rokov jasne poukazujú na potrebu zabezpečiť zvýšenú ochranu finančného spotrebiteľa, ako aj dôveryhodnosť a transparentnosť podnikania tohto segmentu finančného trhu. Národná banka Slovenska nemá v úmysle brániť v čestnom podnikaní žiadnemu subjektu.

Ako rozoznať serióznú nebankovku od tej nepoctivej?

Seriózná nebanková spoločnosť ponúkne spotrebiteľovi zrozumiteľnú zmluvu a primeraným spôsobom mu vysvetlí ustanovenia, ktorým nerozumie. Veriteľ je povinný

pred poskytnutím úveru skúmať schopnosť spotrebiteľa splácať úver, preto si od neho vypýta údaje a doklady o jeho príjmoch a výdavkoch a bude si tieto informácie overovať. Nebude spotrebiteľovi ponúkať rôzne "doplňkové služby" za niekoľko stoviek eur, ktoré si musí zobrať, lebo inak mu úver neposkytne. V zmluve o spotrebiteľskom úvere musia byť jasne uvedené a rozpísané splátky úveru na celé obdobie splácania. Nemali by v nej byť ustanovenia o poplatkoch bez jasnej identifikácie, za čo sa platia, ani ustanovenia o opakovaných vysokých sankciách za nedodržanie zmluvy.